

Slovenske Bistrice čez Spodnja Ložnico—Okoško—Stražo in od tam do Konjice preloži, oziroma zgradi. Ta predlog je bil 13. t. m. od deželnega zbora enoglasno sprejet.

Politični odsek.

Dr. Kukovčev predlog zaradi bernje se je v političnem odseku izročil dr. Korošcu za poročanje.

Volilna reforma.

V političnem odseku je bilo dne 12. januarja na dnevnem redu poročilo o slovenskem in socialdemokratskem predlogu zaradi vpeljave splošne in enake volilne pravice.

Dr. Korošec je zagovarjal slovenski predlog. Sedanji volilni red vsebuje krivico za široke sloje deželnega prebivalstva in vsled tega vedno vzbuja nezadovoljnost. Kdor danes zagovarja politično neenakost za postavodajalne zastopa, vzgojuje v širjih masah revolucionarnega duha. Čmika se z vsakim danem bolj širi in s tem tudi nasprotstvo proti volilnim redom, ki cenijo človeka samo po davčni knjižnici.

Večina je oba predloga odklonila.

Finančni odsek.

V sredo je poslanec dr. R. Vavstovšek govoril eno uro in pol o toplicah na Dobrni in navajal razne nedostatke in vzroke nazadovanja teh lepih toplic. Njegova izvajanja so naravnost presenečila člane finančnega odseka.

Vodovod v Planini.

V četrtek, dne 13. t. m. se je obravnavalo v finančnem odseku o podpori za vodovod v Planini.

Vodovod je preliminiran na 31.000 kron. Država da podpore 12.000 kron, dežela 2000 kron in brezobrestnega posojila 12.000 kron. To brezobrestno posojilo se mora plačati v desetletnih obrokih. Nujno vprašanje glede vodovoda v tej občini je torej rešeno.

Zdravniški distrikti.

Pri razpravi novega zakona za osnovo novih distriktov okrožij, se je poudarjalo po referentu deželnega zbora, da niso še vse občine vpsale svojih predlogov. Dr. Korošec je bilal postopanje deželnega odbora v raznih distriktih in je posebno navajal težave, katere dela odbor zdravniškega okrožja v St. Lenartu.

Deželna bolnišnica.

V finančnem odseku sta dr. Korošec in dr. Vrstovšek grajala, da se s slovenskimi bolniki neprijazno postopa. Tako se n. pr. v slučaju smrti gospe Marinič iz Slapince možu ni niti naznanila smrt, niti se mu ne more povedati, kje je pokopana. Slučaji se bodo preiskovali.

Šolski odsek.

V šolskem odseku so hoteli Nemci ne glede na opravičnik, spraviti skozi Wastianov predlog, s kojim bi se izročil deželni šolski svet popolnoma Nemcem. Od Nemcev izvoljeni udje bi imeli večino, ne pa od vlade imenovani.

Poslanca Ozmeč in Vrečko sta proti temu odločno protestirala ter z ozirom na tako postopanje odložila mandate v šolskem odseku.

Vsled tega prihodnja seja šolskega odseka še ni naznanjena. Odbornik Robič je v javni seji grajal postopanje nemške večine v odseku.

Politični ogled.

— **Sklicanje državnega zbora.** Listi poročajo, da bo državni zbor sklican na 10. februarja v svrhu, da reši državni proračun in razne finančne predloge.

— **Novo ogrsko ministristvo.** Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je bil dne 17. t. m. opoldne sprejet od cesarja v avdienci in je predložil znamenek novega ministristva, ki ga je cesar odobril. Novo ministristvo je tako-le sestavljeno: Khuen-Hedervary ministristvi predsednik, istočasno mu je poverjeno ministristvo za notranje stvari, Ladislav Lukáč, finančni ministrist, Karol Heronyai, trgovinski ministrist, dr. Franc Sekely, pravosodni ministrist, grof Bela Serenyi, ministrist za poljedelstvo, generalni major Hazay, ministrist honvedov. Naučno in hrvatsko ministristvo ostane začasno neizpolnjeno. Listi poročajo, da bo glavne točke programa novega ministristva tvorila volilna preosnova na širji podlagi splošne volilne pravice. Nadalje namerava Khuen-Hedervary preosnovati tudi upravo.

— **Volitve na Angleškem.** Dosedaj so znani naslednji izidi: izvoljenih je 92 unionistov, 77 liberalcev, 16 delavske stranke, 13 nacionalcev. Unionisti so pridobili 37 mandatov, liberalci 7, delavska stranka 1 mandat. Volitve so bile velik poraz za socialiste. Neki konservativni politik se je izrazil, da bodo imeli liberalci pač neznatno večino, pri prihodnjih volitvah pa dobe večino gotovo konservativci.

— **Turčija mobilizira.** Iz Carigrada se poročajo, da je turška vlada mobilizirala štiri vojne ladje in šest torpedovk. Pripravljenih je 14.000 vojakov, da odrinejo na Kreta.

— **Vojska med Rusijo in Japonsko.** Na Ruskem se povsod širijo vesti, da namerava Japonska Rusijo napasti. Japonci se hočejo baje iznenada polastiti Vladivostoka. Japonci ojačujejo čete v severni Koreji.

ji, v Harbinu pa mrgoli špijonov. Japonski generalni štab je napovedal učno potovanje po Koreji.

Mala politična naznanila.

Dne 14. januarja: Pogajanja za novo turško ministristvo so končala. V novem ministristvu je 8 mladoturkov. — Med grško, laško in turško vlado se vrše pogajanja, naj Turčija proti odškodnini v denarju odstopi Kreta Grški. — Po končanem zasedanju srbske skupščine pojde večje število srbskih poslancev na poučno potovanje po Avstro-Ogrski, Nemčiji, Rusiji, Angleški, Francoski in Italiji. — Bosanski nadškof Stadler je sklical za 18. t. m. zborovanje Hrvatov, da se dogovore za enotno organizacijo. Polozaj Hrvatov v Bosni je nevzdržen.

Dne 15. januarja: Italijansko vojno ministristvo je ustanovilo na Benečanskem nov armadni zbor, ki mu bo sedež v Trevizu. V poučenih krogih pripisujejo ustanovitvi veliko vojaško in politično važnost. — Ob priitki večerajšnjega pravoslavnega novega leta piše „Samouprava“ o potrebi zblizanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo, ker imata obe državi koristi od prijateljskih odnosov. — Berolinska policija je razpustila soc. demokratsko mladinsko organizacijo za Berlin in okolice, ker je politično društvo in hoče organizovati mladino pod 18 let starosti, kar je razvidno iz društvenih pravil.

Dne 16. januarja: Italijanski dijaki so imeli na Dunaju shod, na katerem so sklenili naložiti zaupnikom, naj se takoj stavijo v zvezo z italijanskimi poslanci, v svrhu, da bi se čimprej zopet zapriela agitacija v prilog ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu. — Nekateri listi hočejo vedeti, da je abesinski cesar Meneik umrl že 23. decembra m. leta, a da se njegova smrt prikriva iz bojazni pred revolucijo. — Minuli teden so prijeli v Lvovu v Galiciji nekega Avrelja Milohedzki. Pri njem so našli pismo, v katerem se se nahajali podatki o naših vojaških četah.

Dne 17. januarja: Komisija za najizboljšanje državnih dolgov poroča, da so avstrijski državni dolgovi koncem polovice lanskega leta dosegli deseto milijardo in znašajo 10 mil. 337.900.000 K. — V Splitu je bil večeraj javen shod, ki se ga je udeležilo okoli 1500 oseb. Govorilo je več govornikov in je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, naj se čimprej reši dalmatinsko železniško vprašanje ter zveže Dalmacijo z monarhijo. Shod se je vršil povsem mirno. — Zvršilni odbor nemških svobodomiselnih strank bo imel jutri sejo, v kateri se bo posvetoval o ožji zvezi nemških svobodomiselnih strank.

Dne 18. januarja: Na Pruskem je bilo predvečerajšnjim veliko socialno-demokratskih shodov za uvedbo splošne in enake volilne pravice v pruskem deželnem zboru. — Kabili se pripravljajo na novo vojsko proti Spancem. — Ruska vlada je oficijelno odklonila ameriško ponudbo o prodaji mandžurske železnice Kitajski.

Dne 19. januarja: Cesar je večeraj sprejel člane bivšega Wekerlovega ministristva v poslovnih avdienci. Eno uro pozneje je sprejel cesar grofa Khuen-Hedervarya, ki je bil sprejet v avdienci tudi od prestolonaslednika, nakar se je vrnil v Budimpešto. — Ogrski državni zbor je sklical na ponedeljek, 24. t. m. — V Barceloni na Španskem je večeraj demonstriralo 80.000 oseb. Guvernerju je bila oddana spomenica, ki zahteva pomiloščenje za osebe, ki so zaprte radi lanskim nemirov. — Ruski car je potrdil sklep ministristvskega sveta, po katerem se spoji Finska z Rusijo. — Polovica belgijske zbornice se meseca majnika obnovi. Proti katoliški večini se pripravljajo vse svobodomiselnne stranke. — Črnogorska vlada je baje sklenila, da ponovno zahteva od srbske vlade, naj izkrene vse črnogorske izseljence iz Srbije, ker le v tem slučaju je misliti na tesnejšo zvezo med Srbijo in Črno goro.

Razne novice.

* **Zupnija Spodnja sv. Kungota** je podeljena tamošnjemu provizorju č. g. Antonu Kociper. Inštalacija bo v ponedeljek, dne 31. januarja t. l. pri Spodnji sv. Kungoti.

* **Iz finančne službe.** Skušnjo za finančnega respicijenta je napravil g. Jože Lužar, finančni nadpaznik v Mariboru. — Za definitivne finančne nadpaznike so imenovani gg. Ivan Jurko pri Sv. Lenartu v Slov. gor., Franjo Magerl pri Sv. Jurju ob Ščavnici in Ludovik Schnuder v Slov. Gradcu. — Premiščen je nadpaznik g. Ivan Geč iz Maribora na Vransko. — Iz finančne službe sta izstopila gg. finančna paznika Ludovik Pliberšek in Jože Serbec.

* **Mesto učitelja** je razpisano na Stirirazredni deški šoli v Slov. Bistrici po prejemkih II. plačilnega razreda. Prosilci, usposobljeni obeh deželnih jezikov, naj pošljejo pravilno opremljene prošnje do 25. t. m. krajnemu šolskemu svetu v Slov. Bistrici-okolica.

Nov videmski nadškof. Papež je imenoval monsignora Anastazija Rossi iz Pavije za novega nadškofa v Vidmu. Mlad dostojanstvenik, ki je poln zdravega krščanskega duha, veliko obeta videmski nadškofiji, ki je res potrebna krepkega in odločnega nadbistira. V videmski nadškofiji živi tudi okoli 40.000 Slovencev.

Socialni tečaj. Letos priredi Štajerska S. K. S. Z. štiri socialne tečaje in sicer v Smarju pri Jelsah, v Mozirju, St. Lenartu in v Nitanju. Prosimo svoje somišljenike, da že sedaj opozarjajo ljudi na te tečaje in jih vabijo k udeležbi. Kjerkoli se bili doslej taki tečaji, povsod so zapustili blagodejne sledove in ugodno uplivali na razvoj političnih razmer. Socialni tečaj v Smarju bo že dne 24. in 25. jan., za druge se določeni čas pravočasno naznani.

Za vinogradnike. Tiskarna Styria v Gradcu je izdala knjigo z naslovi vseh krčmarjev in dobe se tudi skatljice za pošiljanje vzorcev; le tako se pride v dotiko s kupec, ako nas na pomlad ne obiščejo sami.

Zveza slovenskih deklet na Štajerskem se ustanovi v četrtek, dne 27. januarja. Ustanovno zborovanje se bo vršilo tega dne pri Sv. Petru na Medvedovem selu ob pol 10. uri predpoldne v prostorih župnišča. Udeležijo se ga v najobilnejšem številu poslanke deklških zvez v šmarskem in rogaškem okraju, in sicer od Sv. Križa tik Slatine, od Sv. Eme, iz Zibike, iz Šmarja, iz Slivnice in Sladke gore, ki nimajo daleč na kraj zborovanja. Dekliške zveze po drugod pa naj pošljejo vse pismeno svoje pozdrave, želje in nasvete na deklško zvezo pri Sv. Petru na Medvedovem selu, pošta Pristava. Z „Zvezo slovenskih deklet na Štajerskem“ dobi „Zveza slovenskih mladeničev“ krepko vrstnico in tekmovalko v rodoljubnem delovanju. O potrebi ožje organizacije naše ženske mladine nam ni treba izgubljati besed. Kdor opazuje strastno delovanje vseh Nemcev za ponemčevanje Slovencev ob meji, po naših mestih in trgih, kdor vidi, kako mnoge družine propadajo, ker matere malo plemenite ne znajo odgojevati otrok, kdor pazno zasleduje, kako se nam leto za leto na stotine in tisoče naših deklet pomože s tujei, in se vse potujičijo, ker jim manjka narodne zavednosti in slovenskega rodoljubja, kdor ve, koliko jih izgine zlasti na tujem v propad najgrših pregreh, kdor uvažuje, kako propadajo mnoga gospodarstva, ker gospodinje ne znajo podpirati treh oglov pri hiši, ta ne bo dvomov in pomislekov stresal okrog sebe, temveč bo navdušeno pozdravil novo organizacijo, ki se bo trudila vsestranski, da ohrani naše mladenke vzorno verne in jih napolni s plametečo ljubeznijo do slovenskega naroda in njega teptane domovine ter jih s primerno izobrazbo usposobi, da bodo našemu narodu v vsakem, narodnem in gospodarskem, v obrambnem, političnem in vzgojnem oziru to, kar so poljskemu narodu vzorne poljske mladenke in žene. Trdno se zato nadejamo, da stopijo na stran naših organiziranih kmečkih mladenk tudi izobražene Slovenke, zlasti naše somišljenice med učiteljstvom. Vsakdo, ki se zave, kako velikanskega pomena je za narodovo moč, za duševno in telesno čilost njegovo, za njegov občinek in napredek plemenito, rodoljubno, verno in požrtvovalno ženstvo, bo novi organizaciji iz srca želel najkrajnejšega procvita in najsijajnejših uspehov.

* **Za sušo.** Poslanec Slovenske kmečke zveze so dosegli, da se bosta dobili zraven Maribora in Mozirja tudi glavarstvi Celje in Brežice poštore. Vrh tega morajo v teku pet dni tudi glavarstva Ptuj, Ljutomer in Konjice poslati nova poročila. Naj se uvažuje torej oklic Slovenske kmečke zveze na uvodni strani.

* **Podpora po toči.** Namestnija je odločila, da se meseca februarja razdeli podpora za po toči poskodovane za ptujsko glavarstvo 150.000 K, za mariborsko 16.000 kron.

Slov. šolske kuhinje na Spod. Štajerskem. Šolske kuhinje opozarjamo, da dobijo pri štaj hranilnici v Gradcu take kuhinje podpore po 40 kron na leto. Opozarjamo vodstva teh kuhinj, da vlagajo tudi iz Sp. Štajerja prošnje na štajersko hranilnico za podporo.

* **Minister Stürgkh** proti Slovincem. Že dolgo ni bilo vlade, pod katero bi imeli Slovinci toliko trpeti, kakor ravno pod sedanjo Bienenrothovo. Čeprav izjavlja vsak mesec po dvakrat, da Slovanom ni sovražna, vendar išče vsake priložnosti, da bi jim zadal nov udarec. Sedaj se pripravlja nov napad na slovensko šolstvo na Štajerskem. Vlada namerava spremeniti deželni šolski svet tako, da bi imeli v njem večino od avtonomnih nemških korporacij izvoljeni svetniki, ne pa, kakor sedaj od vlade imenovani. V to svrhu se poslužuje Wastianovega predloga v deželnem zboru, ki zasleduje isti namen. Zadnji petek, dne 14. t. m. sta se v deželnem zboru posvetovala z nemškimi poslanci dva zastopnika vlade radi teh sprememb. Slovenske poslance je vlada izključila od posvetovalanj in se pogajala edino le z nemškimi poslanci. V šolskem odseku, kjer je bil zadnji petek Wastianov predlog že v razpravi, je večina kratkomalo proti vsem pravilom poslovnega reda zavrnila slovenske predloge, ne da bi jih dala na glasovanje. Le slučajno sta vsled majnega števila navzočih nemških poslancev slovenska ude s svojo odstranitvijo lahko povzročila nesklepnost in na ta način zabranila, da se še ni glasovalo o Wastianovem predlogu. Šolsko vprašanje je za Slovence življensko vprašanje in v kljub temu hoče vlada z drzno brezobzirnostjo brez Slovencev in proti Slovincem vpeljati novo postavbo za deželni šolski svet. Čas je, da se slovenska inteligenca vzdrži iz spanja!

* **Ukor radi narodnega koleka** za obmejne Slovence. Nekaj vojak, službojuč v Gorici, je dobil od svojih domačih razglednico z narodnim kolekom za obmejne Slovence. Radi tega je moral poslušati od „višjega“ strogo pridigo. Prosil je torej svoje domače, naj

ne prilepijo na njegova pisma narodnega koleka, ker — tako se ga je podučilo — ni ne Slovenec, ne Nemec, ampak sme biti samo avstrijski vojak. Dobro! A radovedni smo, so li „višji“ tudi one podčastnike v Pluju, kateri so zbirali denar za „Südmarko“, tako lepo podučili? Vojak-Slovenec je dobil radi narodnega koleka — ukor, vojaki-südmarkovci pa —? Slovenci, kupujte narodni kolek za obmejne Slovence! Naroča se ga na naslov: S. K. S. Z. v Mariboru.

* Prestopi ruskih diplomatov h katoličanstvu. Drugi tajnik ruskega poslanstva v Rimu, A. N. Jerejmov, je od svojega mesta odstopil in vstopil v neki blizu Rima ležeči jezuitski samostan. Tudi prvi tajnik ruskega poslanstva v Parizu, Swjetočin, in ruski konzul v Bordoju, Komarow, sta pristopila h katoliški veri.

* Ena najslavnejših opernih pevk, Mary Gardner, se pripravljala za prestop iz protestantske vere h katoličanstvu. Vest o tem je vzbudila v Parizu veliko začudenje in časniki so hoteli od slovite pevke zvedeti, kaj je na tem resnice. Gardner je izjavila, da se bo v kratkem začela učiti katekizma kakor 10letni otrok in da se veseli, da bo kmalu smela pristopiti k mizi Gospodovi. Nek časniki jo je vprašal, če se ne boji spovednice. „Nikakor ne,“ menila je Gardner, „zdi se mi celo lepo in dobro, da lahko svoje grehe, katerih k sreči nimam veliko, imenujem zamožljivemu duhovniku, božjemu zastopniku, in da se jih po resničnem kesanju lahko iznehim.“ — „Moje celo življenje bo sedaj mnogo lepše,“ rekla je pevka navdušeno, „kajti sedaj sem našla mir svoje duše.“ Na drugo vprašanje, kaj jo tako posebno vleče h katoličanstvu, je odgovorila Gardner, da jo v tej veri vse vleče nase, ker je res vera, ki se mora polastiti vsakega čutečega srca.

* Požrtvovalnost. Lep vzgled katoliške požrtvovalnosti je dal vojda angleških katoličanov, vojvoda norfolški, s tem, da je vse slike prodal za 8% milijona frankov in celo svoto daroval za katoliške šole.

* Kratka, pa tolažilna statistika iz Angleške. Od leta 1899 se je na Angleškem 446 anglikanskih duhovnikov, 417 članov državnega zbora, 205 častnikov, 162 pisateljev, 129 pravnikov, 69 zdravnikov, 36 pomorskih častnikov, 66 visokih plemenitav povrnilo v katoliško cerkev.

Tobak bomo sadili. Finančno ministrstvo je dovolilo, da se sme v kmetijskih šolah v Grottenhofu in Mariboru saditi tobak za poskušnjo. Ako se bodo ti poskusi dobro obnesli, bo dovoljeno tudi na Stajerskem saditi tobak.

Izobraževalnim društvom! Te dni so se razposlale vsem članicam S. K. S. Z. položnice, katerih naj se društva blagovolijo prej ko mogoče poslužiti ter poslati letnino za leto 1910. V kratkem se razpoblejo društva tudi statistične pole, katere naj istotako društva takoj po obnem zboru izpolnijo ter pošljejo Zvezi v Maribor.

Slovenske občine in okrajni zastopi. Radi distriktov se morajo izjaviti občine, kako hočejo imeti svoje distrikte in sedež za zdravnika za več občin. Okrajni zastopi se bi morali zanimati za to zadevo; če ne bode zahtev od raznih okrajev in občin, bode določevala le zbornica zdravnikov v Gradcu in deželni odbor. Pozor občin! Deželni odbor bode čakal le še tri tedne na predloge raznih občin, izmed katerih jih še ni poslalo okrog 30%.

* Vojsna uprava kupi po trgovskem običaju za Gorico 3500 in za Pulj 950 stotov slame. Tozadevne obravnave se bodo vršile pri dotičnih vojaških oskrbovalnih skladiščih, in sicer v Gorici dne 31. januarja in v Pulju dne 1. februarja t. l. Kolekovane ponudbe morajo dospeti najkasneje do 9. ure dopoldne na svoja mesta, kjer se lahko izvejo tudi natančnejši pogoji.

* Vinorejci, pozor! Dne 13. t. m. je prišel nek mošček s sivimi brki, čudnasto suknjo in precej slabimi hlačami ter visokimi čevlji v St. Peter pod Sv. gorami. Hodil je od kmeta do kmeta in pravil, da je „vinski mešetar“ ter bi rad poskusil vino, ker pridejo zvečer v krčmo g. Kranerja trije židi, ki bodo kupili mnogo vina. Veselje kmetov, ki letos ne morejo prodati vina, je bilo seveda veliko. Vodili so ga od kleti do kleti, gu silili s pijačo in še v krčmi zanj plačevali vino in klobase. Rekel jim je, naj nesejo drugo jutro vino na poskušnjo, ker ga nameravajo kupiti 600 hektolitrov. Ko so prinašali vinorejci drugo jutro vino na poskušnjo, židov ni bilo, tudi krčmar ni židov videl, mešetar jo je pa popihal ter se ne ve kam. Zandarji zasledujejo navihanca; ali ga bodo tudi vjele?

* „Slovenska Matica“ v Ljubljani uljudno javlja gg. naročnikom na „Slovenski zemljevid“, ki ga reklamujejo, da še ni dotiskan. Zato se prosi potrpljenja.

* Dunaj. V zadnjem poročilu o obnem zboru društva „Straže“ sta se vrinili dve neljubi pomoti. Prvič se mora glasiti, da se vrši služba božja vsako nedeljo ob 3. uri popoldne in ne ob 4. uri zjutraj. Predzadnji stavek se pa mora samoobsebi umevno glasiti: Ne ustrašite se izzivanja Daničarji (ne pa Daničarjev).

* Naloženo darilo obmejnim Slovincem za šentiljski dom so darovali: vlt. župnik R. Vadelavik 20 K; okr. hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 40 K; Mohorjani v Dravljah 8 K 10 h. Srčna hvala! Daj Bog mnogo posnemovalcev, ker le tedaj bode mogoče započeti delo nadaljevati in dovršiti.

* Za skladen obmejnih Slovencev so darovali Mohorjani v Rajhenburgu 40 K. Ziveli!

Mariborski okraj.

m Bazilica „Materi Milosti“ v Mariboru. V torek, dne 25. t. m. bomo imeli tu, kakor vsako leto, spominsko slovesnost. Letos praznujemo 162. letnico, odkar je prenesla grofica Felicita Stuenberg endoceno podobo „Materi Milosti“ iz Konjice v Gradec. Ta podoba je prišla potem po raznih romanjih l. 1747. v Maribor v minoritsko cerkev pri Dravi in leta 1787. se je ta kip prenesel v predmestno slovensko cerkev. Tako praznujemo letos 122-letnico prenesenja te podobe v takrat majhno farno cerkev, ki se je pa časoma prerodila v veličastno baziliko. Ta dan bodo tri slovenske pridige, zadnja bo ob 3. uri popoldne. Prihite zopet častiti Marijini od vseh strani in poprosite jo milosti zase, milosti za vaše domace!

m Zabavni večer, ki ga je priredila S. K. S. Z. dne 16. t. m. v Mariboru, je prav dobro uspel. Obisk je bil poveljen, tudi igralci in igranje so svoje vloge prav spretno resili.

m V mariborski bolnišnici je umrl večeraj 19. t. m. dolgoletni hišna Narodnega doma g. Gsemann. N. v. m. p. m Zadrudni tečaj v Mariboru. „Zadrudna zveza“ v Ljubljani že več let sem prireja zimske zadrudne, teden dni trajajoče tečaje. Tretji taki tečaj se je vršil od 10. do 16. januarja t. l. v Mariboru in se ga je redno udeleževalo čez 50 mož in mladeničev. Bila je na tem tečaju res pestra slika pravega smisla zadrudništva. Može in fantje, poleg kmeta duhovnik, zraven kmečkega fanta dijak visokošolec, vsi tako prijazni in zaupni eden z drugim, kot ti bili že leta in leta skupaj, in ne šele par dni. Vodil je ta celotedenski tečaj znani strokovnjak na zadrudnem polju, g. nadrevizor Vlado Pušenjak, katerega bodo vsi udeleženci ohranili v najlepšem spominu. Zraven teoretičnega posojilniškega knjigovodstva so bila redno vsak dan tudi predavanja iz raznih panog kmetijstva. Tako so si pridobili udeleženci zelo mnogo naukov na tem tečaju, katere naj vse vesno uporabljajo pri zavodih, katerih člani ali odborniki so. Tako se bo širila zadrudna misel vedno bolj in bolj in tako se bo tudi zboljšalo gospodarsko stanje našega naroda.

m Mošnjiček je izginil. Kočijažu Ivanu Klinc, ki je bil uslužben pri lastnici fjakterije, Ani pl. Novakowski v Mariboru, je izginil v noči, dne 8. maja l. l. mošnjiček z vsebino 65 kron. Ker od tujih ljudi ni mogel nikdo v zaklenjeni hlev, je padel sum na kočijaža Karola Muster, katerega je pa okrogno sodišče oprostilo, ker je manjkalo zadostnih dokazov.

m Sv. Peter niže Maribora. Dne 5. avgusta 1904 je bilo viničarici Elizabeti Klopčič v Celestrini iz zaklenjena shrambe ukradeno 3 kg svinjskega mesa, 7 kg speha in 4 robei v skupni vrednosti 25 K 20 vin. Osumljena sta bila te tatvine že večkrat predkaznovana 45letna oženjena viničarka Marija Florjančič v Trčovi in njen 16letni sin Jožef Florjančič. Okrožna sodnija v Mariboru je prisodila Mariji Florjančič štiri in njenemu sinu tri mesece težke ječe.

m Sv. Peter niže Maribora. Tasa je umrla po kratki mučni bolezni zasebnica Marija Fras. Dne 30. jan. t. l. bi nastopila 90. leto svoje starosti. Pogreb bo v petek predpoldne. Blagi dobrotnici cerkve naj sveti večna luč!

Dramatično društvo v Mariboru vprizori v Narodnem domu dne 23. prosinca t. l. krasno narodno igro s petjem v treh dejanjih „Graničarji“ ali „Proščenje na sv. Elja dan.“ Predstava se začne točno ob 8. uri zvečer.

Lajtersberg. V nedeljo dne 16. t. m. je predaval v tukajšnjem izobraževalnem društvu gospod nadrevizor Pušenjak. Povedal nam je mnogo zanimivega o državnih dohodkih sploh in je označil posebno krivico nameravanih novih davkov. Hvala mu za to!

Studenci pri Mariboru. V soboto dne 15. t. m. je predaval v našem slovenskem katoliškem izobraževalnem društvu gospod dr. Hohnjec o strokovnih društvih. Mnogoštevilni poslušalci so pazljivo sledili priljubljenemu govorniku in so se mu konečno prisrčno zahvalili.

m Sv. Barbara pri Mariboru. V preiskavi radi tatvine sta bila tukajšnji posestnik Avgustin Štuber in njegov sin. Pri obravnavi se je dognalo, da sta bila tatvine popolnoma po krivem obdolžena in sta torej bila očiščena.

m Poročil se je dne 19. t. m. v St. Rju v Sl. goricah g. Franc Zebot, posestnik in predsednik Z. S. M., z gđ. Miciko Kren, posestnico in voditeljico šentiljske Dek. zveze. Poročil ju je nevestin brat, č. g. Franc Kren. Vrlo narodnemu paru naše čestitke!

m St. Rju v Slov. gor. Kmet. bralno društvo St. Rju v Slov. gor. ima svoj letni občni zbor dne 30. januarja. Obnem priredi Km. zveza politični shod, na katerem bode poročal državni in deželni poslanec g. Ivan Roškar. Oboje se vrši v gostilniških prostorih g. I. Bauman-a. Sodelujočim in pristašim K. Z., domačinim in sosedim, priidite v obilnem številu!

m St. Rju v Slov. gor. „Svoji k svojim“ kričijo nekateri narodnjaki, med tem ko nesijo svojo narodno zavest v südmarkino kobačo na prodaj. Zaničevanje takim ljudem, ki niti v takem kraju ne vedo, kaj je njih narodna dolžnost.

m m Zmaga Slovencev. Pri volitvi načelnika in podnačelnika krajnega šolskega sveta v St. Rju v Slov. gor. dne 14. januarja sta bila z znatno večino izvoljena g. Fr. Thaler načelnikom in g. Anton Hauc podnačelnikom. Volilci, pokažite tudi pri občinskih volitvah, da hočete na rodnih tleh biti sami gospodarji.

m V Selnici ob Muri je dne 14. januarja umrl vrli narodni veterani, bivši mnogoletni občinski svetovalec, član krajnega šolskega sveta v St. Rju ter večkratni zvest naš volilni mož Janez Jager. Rajni je bil naročnik „Slovenskega Gospodarja“ že tedaj, ko je začel list izhajati in do svoje smrti. Povsod se je pridno potegoval za pravice našega naroda, bil pa je tudi odločno krščanskega prepričanja. Sivolasi starček je rad pripovedoval, kako hudo je bilo tiste čase, ko smo še v Mariboru propadali pri deželnih in državnozbornskih volitvah. Blag spomin vrlému možu!

m Jarenina. Zadrudni nedeljo, dne 16. januarja je imelo naše slovensko kat. polit. in gospodarsko društvo svoj občni zbor v Fišerjevih prostorih. Predsedoval je shodu šentiljski župan Franc Thaler ter otvoril zborovanje. O društvenem delovanju je poročal župnik Evald Vračko. V imenu poslancev Slovkmečke zveze je prišel na shod deželni poslanec našega okraja dr. Korošec, ki nam je v daljšem govoru opisoval delovanje svojih tovarišev v državnem in deželnem zboru. Soglasno se je odobrilo postopanje naših poslancev v deželnem zboru pri glasovanju za doklade na pivo in se jim izreklo zaupanje. Ko je poslanec odgovoril še na vprašanja glede obrtnih mojstrov, je sklenil predsednik dobro obiskano zborovanje. Društveno življenje je pri nas razvito bolj kakor kje drugod, zato je tudi zanimanje in sodelovanje pri politični in nepolitični organizaciji zelo povoljno.

m Polička ves. Čujte, čujte! Javno pohvalo za službo naš očka Reininger, tako so skrbni. Ni jim zadosti, da hočejo na vsak način spraviti domačo občino v nemškutarske roke ter tako zopet zlezti na županski stolec, s katerega so jih pred tremi leti zavedni volilci telebnili; prav pridno tudi agitirajo za Südmarkine volilce v sosednji šentiljski občini. Pa varujte se, da se vam v domači občini ne priglodi, kar ste prerokovali nekemu šentiljskemu volilcu, da vas ne bo „stara baba...“

m Smrtina kosa. Dne 14. januarja je umrl pri Sv. Ani na Krembergu Lovrenc Kreine, posestnik, trgovec in krojač. Dolgoletnemu naročniku „Slovenskega Gospodarja“ blag spomin!

m Poljčane. Prihodnjo nedeljo, dne 23. januarja po večernicah bo v prostorih posojilnice pri g. Presernu krožek kmetijske podružnice priredil poučni shod, na katerem bo predaval novi g. okrajni živinozdravnik Hugo Hinterlechner o svinjskih kugah. K obilni udeležbi vabi predstojništvo podružnice. Sprejemali se bodo tudi udje in pobirala udnina.

m Slov. Bistrica. Naš mestni šolski svet je hotel pritegniti okoliške občine, da bi prispevale za njegovo zadolženo nemško šolo. In kako so jo iztuhtali naši gospodje? Hoteli so nastaviti učiteljico ženskih ročnih del, katero naj bi vzdrževale vse okoliške občine. Toda vsaj v tem so bili naši kmečki, četudi z malimi izjemami nemškutarski odborniki edini, ter so odklonili tokrat to edino prijazno vabilo. Drugekrat naši mestni gospodje v svojih vabilih niso nič kaj ljubeznivi, v tem slučaju so se pa vabila kar cedila od same uljudnosti. Pri tem slučaju se je zopet očitno pokazalo, kolike važnosti je, da naše ljudstvo pomele z raznimi nemškutarskimi občinskimi zastopniki. Odbor gornjebistriške občine je namreč sklenil, sprejeti ponužbo mestnega šolskega sveta. S tem bi naložil mali, ubožni občini novo težko breme, in vse to samo radi ljubimkovanja z mestnimi nemškutarji.

Slov. Bistrica. Ta je lepa. V trafiki Jagodič v Slov. Bistrici nimajo nobenih slovenskih tiskovin. Neki gospod je zahteval dvojezične nakaznice in dopisnice. Stara gospa Woprada mu da samo nemške nakaznice. Gospod prosi za dvojezične. Starka pa mu vsa razvneta zabrusi v obraz, seve v lepi bistriški nemščini: „Nate nakaznice (namreč nemške), lahko pišete v vsakem jeziku, v kitajskem ali ciganskem ali v katerem hočete.“ Kaj ne, to je olikana Nemka? Gospod je nemške nakaznice dal nazaj, ter opomnil, da je trafikaninja na slovenski zemlji dolžna imeti tudi slovenske tiskovine. Starka pa mu je iztrgala iz rok še dopisnice, ki jih je gospod mislil vzeti, ker so te brez vsakega papisa, ter je kričala nad njim: Kupite vse tam, kjer slovenske (windische) tiskovine dobite, jaz pa lahko imam, kar jaz hočem! Dotični gospod je nato mirno trafiko zapustil s trdnim sklepom, da praga te zagrizene Jagodičeve trafike nikdar več ne prestopi. Proti stari Wopradi pa se je vložila pritožba.

m Lap rje. K sl izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 30. prosinca t. l. po večernicah ob 8. uri popoldne veselico v stari šoli. Na vsopreda sta igri „Kazen ne izostane“ in „Pred sodnikom“, solospjev s spremljavo „Rudeči sarafan“, petje narodnih pesmi, vmes se bo igral tudi gramofon. Sedeži v prvi vrsti stanejo 80 v, drugi sedeži 60 v, stojalci 30 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

m St. Lovrenc nad Mariborom. Vabilo na veselico, katero priredijo slovenska društva v St. Lovrencu nad Mariborom v nedeljo, dne 28. januarja 1910 pri Pernatu. Vsopred: 1. Petje ženski zbor. 2. Slavnostni govor, govori Jožef Pečovnik 3. Čašica kave. 4. Veselica v 1. dejanju. 5. Deklamacija, Micka Kupečova in Trezika Mohorjeva 6. Hvala Bogu miza je pogrnjena, šaloigra v 1. dejanju. 7. Prosta zabava. Začetek ob pol 6. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. K obilni udeležbi vabijo odbori.

m Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Jurju v Slov. gor. ima v nedeljo dne 30. prosinca po večernicah svoj občni zbor združen z društveno veselico. Spored: govori, deklaracije, petje, igra: „P. šna skrivnost“, tombola z zanimivimi dobtki. Na videnje pri najboljše udeležbi.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Katol. bralno in gospodarsko društvo bo priredilo na Srečlico, dne 2. februarja veliko veselico v A. Arnušovi dvorani. Predstavljali se bodo dva vesni igri, nastopil bo tudi eden zamorec, nadalje en ventrilokvist (mož, ki govori s trebuhom) s tremi jako smešnimi ocmami. Nasopi slavnemu pevski zbor ob Sv. Jurja v Slov. gor. Med dmori bo svirala godba na lok Srečlov, konfeti, toča z orehi, lov na zlate ribice, Noctova barka; nastopil bo tudi večni Jud itd. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Tukajšnji klobučar Slavetič in urar Penteker sta opazala, da jima je zadnji čas zmanjkovalo raznih stvari, pri prvem denar, pri drugem pa razna srebrnina. Sum je padel na klobučarskega vajenca Petra Pučaner in urarskega pomočnika Antona Gruber, katera sta stvar priznala, ter dobila Gruber štiri, Pučaner tri mesece težke ječe.

p **Sv. Vid pri Ptuj.** Viničar Anton Rus iz Tomajne je 20. oktobra l. l. Antonu Sprah zadal s sekirjo več težkih poškodb na obeh rokah. Zato je bil obsojen na 5 mesecev zapora.

p **Podvinci pri Ptuj.** 38letni Matija Žumer v Podvincih je kradel drva, in sicer Francu Čeh v Ptuj iz zaprte drvarnice, Francu Muhič v Ptuj in Koklun v Ptuj eno suknjo. Bil je radi tega obsojen na 6 mesecev težkega zapora.

p **Sv. Lovrene v Slov. gor.** Prireditel Mladeniške zveze dne 2. januarja t. l. je lepo izpadla. Udeležba je bila taka, kot smo si jo z ozirom na namen prireditve želeli. Vkljub precejšnji stiski ter nerednosti nekaterih so vendar naši fantje s svojimi izbornimi nastopi obdržali občinstvo pri dobri volji. Najprej je tajnik M. Z. Lov. Horvat deklamiral „Mladeniško budnico“ (Naš dom), potem pa je g. Ludovik Koser govoril o alkoholu in pozival v boj proti temu največjemu sovražniku človeštva. Sedaj pride na vrsto šaljivi prizor „Prekanjeni žid“ in pa igra „Kazen ne izostane“, katera je izvalila pri gledalcih obilo smeha. Saj so pa tudi izvršili igralci svoje vloge izborni. Ne bomo sicer hvalili mabenega, kajti sodba gledalcev: „Vsi so dobro naredili“, je to storila.

p **Sv. Barbara v Haložah.** Dne 7. novembra l. l. sta se brata Vid in Jakob Kline v Gradišah sprla in malo strela, pri čem je bil Vid lahko ranjen. V jezi je vzal nato Vid puško pri sosedu, pričel prepir z novo, ter v prepiru ustrelil na svojega brata. K sreči se je zgodila le lahka poškodba. Vid je dobil radi tega 2 meseca zapora.

Haloze. Častnim občanom so izvolile vse občine novocerkevške fare č. g. župnika P. Norberta Povodna.

p **Ivanjkovci.** Našemu vrlu poslancu Mešku bi se lahko zgodila velika nesreča. Za pred leti so nam spravili liberalci železnico iz Ljutomer v Ormož; zdaj vozi po tej železnici opeko za skladišče požarne brambice, in naš poslanec Meško je prišel pod vozove, tako poroča „Narodni List“. Hvala Bogu, se ma ni zgodila nobena nesreča! Slava, trikrat Slava!

p **Sv. Boltenk pri Središču.** Takaj se govori, da namerava več Vodrančanov izstopiti iz katoliške cerkve. Zdi se nam to jako čudno, ko vendar v celoti občini Vodrači razven Zabavnikovih sinov in nekega privandranega Središčana ni liberalcev.

p **Sv. Križ pri Slatini.** Posestniški sin Ivan Prah je dal 21letnemu Florjanu Hrašovec, kateri je dalje časa služil pri Prah, 306 kron, s katerimi naj Hrašovec v Ptuj plača neko živino. Hrašovec pa se je mesto v Ptuj, peljal v Zagreb ter odondot poslal Prah 180 kron, za ostalih 126 kron je pa rekel, da mu jih je neki Hrvat ukradel na železnici, na kateri je zaspal, ter se je mesto v Ptuj odpeljal v Zagreb. Sodnija je Hrašovecu prisodila za to nepošteno dejanje 3 mesece zapora.

p **Kmetijsko bralno društvo pri Sv. Florjanu** priredi v nedeljo, dne 23. t. m. veselico. Vspored: 1. Igra: „Ne vdaimo se!“ 2. Igra: „Tihotapei!“ 3. Igra: „Trebušnikove hčere poroka, igrajo mutei.“ 4. Prosta zabava v prostorih g. Vizoviške s petjem in šaljivimi prizori. Začetek po večernicah. Vstopnina 30 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

p **Sv. Urban nad Ptujem.** Tukajšnje „Gospodarsko bralno društvo“ naznanja svojim članom, da bodo imeli v nedeljo dne 23. januarja 1910 ob 3. uri popoldne v društveni sobi svoj redni občni zbor. Na vsporedu je poročilo starega odbora o delovanju društva in volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Mladi junaki. Dne 20. septembra so nekje v Slamnaku koruzo kožuhali. Pri tej priliki je bil razven fantov domače vasi navzoč še posestniški sin iz Presike, Franc Stampar, na katerega so imeli domači fantje radi nekega dekleta piko. Ko je Stampar ob enih odhajal domov, ga je družba fantov, v kateri so se nahajali zidarji 22letni Jakob Vičar in Alojz Stibere, kočarjev sin Andrej Potočnik, trgovski pomočnik Jožef Tomažič, viničarski sinovi Matija Zorec, Alojzij Pukšič, Franc in Ivan Meznarič, ter Ivan Stibere, napadla z noži, kamenjem, preklami ter mu zadala težke telesne poškodbe. Ti fantje so bili pretečeni teden pred mariborskim okrognim sodiščem obsojeni: Vičar na 8, Ivan Stibere na 5, Potočnik, Tomažič, Zorec, Alojz Stibere na 4, Pukšič, Franc in Ivan Meznarič na 3 mesece strogega zapora. Vodja cele stvari je bil, kar je tudi iz razsodbe razvidno, zidar Vičar. On je gojenec nemške šole, ker so ga iz slovenske radi slabega vedenja izključili. Pozneje se je izučil za zidarja, bil nekaj časa na Hrvaškem, kjer se je navzel socialističnega duha. V Ljutomeru se je javno na trgu bahal s socialdemokratskim znakom ter, ko je bil pijan, zatrljeval, da se ne boji Boga in ne hudiča. Ima še več drugih hudobnih dejanj na vesti, radi katerih večine ga ima že sodnija v pesti. Mnogi bi se vprašali, kaj ga je pripeljalo do tega. Prvo je slaba vzgoja. Oni, ki pozna-

jo razmere, že vedo, kaj mislimo tukaj. Drugi fantje so sami zaslepljeni pristasi šnopsa. Njih glavno shajališče je v Ljutomeru gostilna Sideritsch, kjer imajo tudi vedno službo božjo; a da ga tudi doma ne pogrešajo, za to pa že Golob skrbi. In to je vzrok, da se mladina, ki spada še pravzaprav pod očeto v šibo, (17letni Pukšič, 17letni Zorec, 18letni Tomažič, ki že skoraj eno leto pohaja brez dela, 18letni Alojz Stibere) klati okoli po noči in dela nemir. Stariši, tukaj ne boste imeli lahke odgovornosti. Vsej mladini naše fare pa naj bo zgornja obsodba žalosten vzgled, po kateri poti naj ne hodi in da se tudi z ljudmi, ki se držijo te poti, ne druži.

l **Ljutomer.** V nedeljo, dne 23. prosinca ima Bralno društvo za Ljutomersko okolico v bralni sobi svoj redni letni občni zbor. Udje, pridite polnoštevilno! Reditelji bralnih krožkov prinesite stare časnike! Ne pozabite na udnino! Pole, ki so se doposlale, prinesite izpolnjene k občenemu zboru! Novo društveno leto, nova naročila! Vsak nered povzroča stroške! Torej reditelji, izkažite se, da bo red! Na veselo svidenje v bralni sobi!

l **Babinci pri Ljutomeru.** Posestniku Kranjcu je umrl otrok. Ta neizgovorna je tako pretresla ubogo mater, da se ji je skilil um. Na dan pogreba je izginila. Ne morejo je najti. Ako kdo kaj izve o njenem bivališču, naj poroča nesrečnemu očetu. Žena govori samo nemški, ker je Gračanka.

l **Cezanec pri Ljutomeru.** Bralno društvo je imelo dne 2. prosinca svoj občni zbor, združen z veselico, ki se je vršila v Slavičevi gostilni. Društvo je imelo 140.47 K dohodkov ter 134.56 K izdatkov. Izposojil je bilo 1047. Naročeni časniki: 1. „Slovenski Gospodar“ 8 iztisov; 2. „Naš Dom“ 6 iztisov; 3. „Domoljub“ 8 iztisov; 4. „Bogoljub“ 6 iztisov; 5. „Dom in svet“ 1 iztis; 6. „Vrtec“ 1 iztis; 7. „Angelček“ 1 iztis. Dokaz, da je društvo lepo delovalo. Novi odbor se je sestavil takole: 1. Predsednik: Jožef Toplak; 2. podpredsednik: Alojzij Dunaj; 3. tajnik: Francišek Ravtar; 4. knjižničar: Francišek Feuš; 5. blagajnik: Ivan Zavrtnik. Odb. Vinc. Kosi. Igra so dobro izpale. Križevski tamburaši so krepko udarjali. Hvala!

l **Mala nedelja.** Predzadnjo nedeljo je imelo naše bralno društvo v šolskih prostorih svoj redni občni zbor, kateri je bil od katoliško-narodne stranke mnogoštevilno zastopan. Udeležilo se ga je do 150 udelež. Zato pa je dosedanji predsednik društva svoj uvodni govor začel tako strahopetno, da je naenkrat ves poblebel in so se mu kar roke in hlačice tresle. V svojem, do dve uri trajajočem govoru je vezal same otrobe in nam kvasil take reči, da so bili že vsi nevoljni. Nekateri so ga opozarjali, naj prebere društvena pravila. Izjavil se je, da pride to še pozneje na vrsto. Iz tega smo razvideli, da je svoj govor zato zavlačeval, da bi se ti njemu zoperni klerikanci med tem razpršili, pa vkljub temu so vztrajali do konca. Ker je govornik meje društvenih pravil prestopil, ker je mahal največ po zadnjih dopisih „Slovenskega Gospodarja“ (na dopise svoje stranke v „Nar. Listu“ se ni več spominjal), zato je občinstvo s svojimi medki-cami uprizorilo burno debato, kar je povzročilo, da je g. nadučitelj kot šolski vodja zborovanje zaključil. Pa glejte to veleliberalne petelinčke, kako si pomagajo iz zadrege! Na dan 16. t. m. skličejo po vabilnih listkih, na katerih pa se je vzpored za toliko izpremenil, da je bila volitev odbora pred nabiranjem udov, izvanredno zborovanje, katerega se je udeležilo celih 32 starih udov, nov ud se noben ni smel približati, in ker se je dosedanji predsednik častno odpovedal, se je na predlog nekega staroliberalnega „generala“ izvolil nov predsednik, kateri pa še toliko veljave nima kot prejšnji, ker je svoj upliv v Medjimurju zgubil, zato pa mu zdaj morajo otroci gospodari. Žalostno! Bomo videli, kaj še pride. Vi zagrizeni liberalci ste plamenico vrgli v slamo, vsled česar je zdaj cela fara v plamenu.

l **Hjaševci na Murskem polju** so zelo oddaljeni od Maribora. Dokaz, da se je dopisnica posla po pošti iz Maribora dne 11. t. m. in je komaj došla s pošto dne 14. prosinca t. l. na Mursko polje. Ali to ni daleč, tri dni in tri noči se s poštnim vlakom voziti? Naslov je bil popolnoma natančen, pošta Križevci, Štajersko. Nekemu poštnemu uradniku pa je bilo to še pre malo in je čez naslov napisal Kreuzdorf bei Luttenberg, Steiermark.

l **Hjaševci.** Tudi iz našega kraja se nas je precej udeležilo zadržnega tečaja, ki se je vršil pretečeni teden v Mariboru. Gospod nadrevizor Pušenjak nam je razlagal, kako mora biti slovenski gospodar na svoji slovenski zemlji denarno neodvisen, kako bi naj vsi slovenski domoljubi spoznali in začeli snovati posojilnice in hranilnice, katere so prav dobre in koristne naprave. V mislih pa se je tudi imelo in razpravljalo o drugi stvari, katera bi bila Slovincem v veliko pomoč in korist, namreč „veliko gospodarsko društvo“ za vse Slovence ali pa za vse avstrijske Jugoslovane. Društvo bi naj imelo pravico, razno blago kupovati in prodajati. Tam, kjer ogrski ljud svojo brozgo veselo prodaja, gleda štajerski slovenski kmet žalostno na svoj hram, kjer vino neprodano leži. Z združenimi močmi bi se lahko tisto vino od naših ljudi kupilo, tako bi se slovensko ljudstvo oprostilo tujega jarma. Stvar seveda ni tako lahko storjena, kakor se lahko zapiše, pa zdaj naj jo rodoljubi le premislijo, tega je gotovo vredna, treba bi bilo mnogo denarja, pa pozabiti se ne sme, da iz malega raste veliko.

l **Gornja Radgona.** V Ivanjskem vrhu blizu G. Radgone je bila organizirana tatinska družba (brez

pravil), ki je na drobno in debelo kradla meso in speh. Vso robo so shranjevali pri eni zraven udeležnih rodbin, ki je imela seveda vsled tega mastne večere. Toda ni se dolgo veselila okusnega mesa. Nje ostali tatinski tovariši so ji ga ukradli. Tako je bilo to meso in speh že dvakrat ukradeno. Kot tretja nezgoda pri tem pa pride gornjeradgonska sodnija, ki je za celo stvar izvedela.

l **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Shod poslancea Roškarja dne 9. prosinca po rani maši je prav izborno uspel. Nad 250 volilcev se je zbralo v obsežnih prostorih gospe Trstenjakove. Predsednikom zborovanja je bil na predlog g. poslancea poklican g. župan Nemec, zapisničarjem g. Strajnselk Franc in Vamberger Lovro. G. poslanec je z živimi besedami označil volilcem obsežno in naporno delo v državnem zboru. Povedal je natanko o delovanju Slovenskega kluba posebej in Slovanske Enote skupno v državnem zboru, o namenu obstrukcije in končno o važnem Krek-Kramarjevem predlogu glede spremembe državnop. poslovnika in pomenu istega za nas. Obrazložil je delovanje za podporo po suši in toči poškodovane, nadalje o nameravanem davku na žganje in vino, kakor tudi po nesreči skrapnem pooblastilnem zakonu. Poročal je natanko tudi o delovanju v deželnem zboru, osobito glede predloge obdačenja piva z ozirom na kmetijski stan. Volilci so pazno poslušali in končno po burnem pozdravu na svetlega cesarja izrekli g. posl. svoje zaupanje. G. predsednik se zahvali g. poslancu in po prečitanih resolucijah zaključi shod. — Resolucija, ki je bila noglasno sprejeta od okoli 250 volilcev, se glasi: Na javnem shodu pri Sv. Jurju ob Ščavnici dne 9. januarja 1910 zbrani volilci izrekajo g. državnemu in deželnemu poslancu l. Roškarju in njegovim tovarišem svoje neomejeno zaupanje. Obenem pa zahtevajo, da zastavijo isti vse svoje moči. I. Da preprečijo nameravani davek na vino, kateri bi naše, z ogromnimi stroški negovano vinarstvo zelo oškodovale. II. Da stojijo pri sklepanju trgovinskih pogodb s tujimi državami vedno neustrašeno na braniku za koristi naše živinoreje. III. Da čuvajo z vso odločnostjo pravice našega jezika v šoli in uradu. IV. Da se potegujejo za skorajšnjo ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. V. skrbijo naj, da vsaj polovico težkih šolskih bremen prevzame država, starišem pa da pravico določevati smer, v kateri se naj izobrazuje naša šolska mladina, ki je naša bodočnost. VI. Lovski zakon se naj v tem smislu prenaredi, da bo naša svojem posestvu smel vsak zajca, tega hudega škodljivca kmetijstva in vinarstva, neovirano zatirati. VII. Podpirajo naj pa tudi zahtevo naših konjerejcev, da se postavita na našo postajo pri Sv. Jurju ob Ščavnici vsaj dva težka žrebeca mrzlokrvnega plemena.

l **Kapela.** V nedeljo 23. t. m. se vrši po večernicah občni zbor bralnega društva pri Kapeli. Zborovališče je v šoli in sicer v V. razredu. Ker so to pot posebej važne stvari na dnevnem redu, vabi k temu gobjornemu sestanku uljudno odbor.

l **Prostovoljno gasilno društvo v Okoslavcih** naznanja, da ima redni občni zbor dne 23. januarja popoldne ob 2. uri.

Slovenjgraški okraj.

Cesta Velenje—St. Andraž—Polzela.

Iz St. Andraža nad Polzelo se nam piše: Radovedno se povprašujemo, kaj je z okrajno cesto Velenje-Polzela; ali je budemo sploh vsekali ali ne. Zatrjuje se nam, da je že na — papirju, a mi si upamo celo o tem dvomiti. Res čudno, kako mačehovsko skrbi okrajni zastop šoštanski za nas. Gotovo ni kmalu kraja, ki bi imel tako slabe ceste, če se smejo blatni in globoki kolovozi imenovati ceste, kakor St. Andraž. Hočeš ob malo slabšem vremenu v Velenje ali na Polzelo, bi skoraj dobro bilo, da si daš poprej zavarovati svoje življenje, ker nisi si svest, če ne obtičiš v blatu in prineseš kosti svojega rojstva nepoškodovane domov. In kaj trpi uboga živina! Da gazi do trebuha v blatu ali v vodi, ni nič redkega. Vkljub temu se nihče ne gane, ničesar se ne stori! Občina St. Andraž plačuje že leta in leta okrajnih doklad letno okrog 1400 K — drznem si pa trditi, da okrajni zastop še ni dal za St. Andraž niti 1000 K! Če se motim, naj se mi dokaže! Obljubljuje se nam okrajna cesta že več let, čakamo vsa leta zastoj. Vprašaj, dohimo li kmalu okrajno cesto? — Gotovo, že to jesen se začne graditi; vprašaj v jeseni — v spomladi pričnemo z delom; in kmalu bo frčal avtomobil mimo St. Andraža. Pa mine pomlad, mine jesen, minejo leta, okrajne ceste pa — ni. Odkritosrečno povemo, sili smo obljub, hočemo videti dejanja. Zahtevamo, da zastavi okrajni zastop šoštanski vso svojo moč in začne v najkrajšem času z zgradbo prepotrebne ceste Velenje-St. Andraž-Polzela. Toliko v resni preudarek sl. okrajnemu zastopu šoštanskemu!

—n. l **St. Andraž—Velenje.** Dolgo zaželeno izoaraževalno društvo bo začelo sedaj delovati. V nedeljo, 23. januarja, imamo ustanovni shod. Govoril bo na tem shodu, ki se bo vršil popoldne po večernicah kot odposlanec S. K. S. Z. prof. dr. Hohnjec. Možje, žene, mladeniči in dekleta, pridite v obilnem številu.

l **Marenberk.** Hlapec Pankrac Voh iz Remšnika fe 17. oktobra zvečer govoril v Marenbergu na cesti z nekim dekletom. Zraven je prišel fant Ivan Kolar in začel nekaj izzivati. Fanta sta se sprijela in je Voh Kolarja vrzel dvakrat na tla. Ko je Kolar zopet vstal, je Voh potegnil nož ter zadal Kolarja dve lahki rani. Na lice mesta je prišel Kolarjev bratranec, Fric Janiš, ki je se pretepajoča hotel ločiti. Voh

je v veliki naglici začel mahati z nožem okrog sebe, pri čemur je dobil Janiš v glavo in hrbet smrtonosne poškodbe. Voh je bil radi tega obsojen na 7 mesecev težke ječe.

a Prostovoljna požarna bramba v Družmirju pri Šoštanju priredi svoj drugi redni občni zbor dne 28. januarja 1910 ob 8. uri popoldne v prostorih g. Ivana Gregoreviča v Družmirju, po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo tajnika. 4. Odobrenje društvenih računov. 5. Odobrenje blagajne. 6. Volitev načelnika in novega odbora. 7. Razni predlogi. 8. Sprejemanje novih udov. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Konjiški okraj.

k Oplotnica. „Narodni Dnevnik“ je že bolj vsiljiv kot žid. Ako ga pošleš 2 do 4 krat nazaj, pošljejo ga še petkrat. Ker je tako vsiljiv, se zna še na kak trnov grm obesiti, saj je pri nas dosti takega nemodurskega grmovja.

k Vitanje. Tajnik vitanjske posojilnice ima tako plačo da jo trije duhovniki skupaj težko dosežejo. In še vse premalo — rad bi imel tudi stotake, ki se zaslužijo pri porokah in pogrebih. Potrudite se, morda bo pa šlo! Vi boste gotovo še večje štoline dosegli.

k Vitanje. Za g. tajnika je plačilo stanovanja 240 K preveliko — plačilo 700 K za trgovino pa premalo. Kaka pemet! Za trgovino je bila cena pri prejšnji posetnosti 400 K, in s tem bi se dalo za silo shajati, to bi bilo pravično. Prejšnja cena po 1300 K pa je najemnika gmotno ugonobila ter mu zagrenila življenje.

k Vitanje. Kdor da kako trgovino v najem, naj skrbi, da najemno redno dobiva; nedovoljeno pa je, pošne pošiljave trgovca pregledovati, ga nadzorovati, ter mu celo predpisovati, kje mora trgovec kupovati. Vsak trgovec kupuje tam, kjer dobi dobro blago bolj po ceni, ne pa tam, kjer je slabo blago, pa visoka cena. Zapomni si naj to tisti, kogar se tiče.

k Vitanje. G. Koser kaže veliko znanja za trgovino. Sedanja trgovka se nikakor ne trga za posojilniško trgovino, rada jo prepusti g. Koserju. G. Koser se zvesto drži gesla „svoji k svojim“ ter seveda nikdar ni kopee pri kakem nemškem trgovcu, kako bo se tega gesla še le takrat držal, ko bo nakupoval v velikem. Geslo „svoji k svojim“ naj živi in z njim g. Koser!

Celjski okraj.

Poučni tečaj v Šmarju.

Možje! Mladičiči! Dne 24. in 25. jan. se vrši v Šmarju pri Jelšah krščansko-socialni poučni tečaj. Udeležite se ga množestveno! Tečaj se začne dne 24. jan. ob 9. uri popoldan v prostorih g. Habjana!

c Organisti, pozor! Podporno društvo organistov ima svoj letošnji redni občni zbor dne 27. t. m. v Poljčanah v prostorih g. M. Svetlina „Gostilna ob Boču“ ob 11. uri popoldne s sledečim vspešnim: 1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Sprememba pravil glede plačevanja udnine. 6. Razni predlogi in nasveti. Organisti, prihitite v obilnem številu! Večkrat ste se opravičevali, da vam je v Celje predaleč, zato je sklenil odbor, vam priti nekoliko nasproti. Vsak organist, ki še ni ud, naj pristopi k podpornemu društvu. Pristop lahko naznaniti tudi pismeno. Treba je vpsolati natančen naslov in vpisnino 4 krone. Oni udje, ki ne marajo priti k zborovanju, naj do 25. t. m. pošljejo svoje knjižice g. predsedniku K. Bervarju v Celje, da se jim knjižice uredijo in pregledajo. Kateri organisti imajo kakšne nasvete, pa se zborovanja ne morejo udeležiti, naj pošljejo iste pismeno g. predsedniku K. Bervarju v Celje. Torej gg. organisti, na svidenje v obilnem številu dne 27. januarja!

c Savinjska dolina. Žaliski liberalci, med njimi tudi dr. Kukovec, blatio poslance Kmečke zveze, ker niso dovolili zvišati deželni doklad na zemljišče, hiše in obrtnike, temveč se je davek naložil na pivo. — Davki so za nas kmete in obrtnike že tako previsoki, da nam jih skoro ni mogoče več poravnati, in sedaj bi se nam naj še zvišali. Ali bi mi ložje plačali, kakor pa bogati pivovarji? Kar pa zadeva hmelj, je pa tako vsakemu znano, da gre naš hmelj na Češko in Nemško in ima le tedaj ceno, če na Češkem in Nemškem ne obrodi, drugače ga pa moramo prodajati po 40 vin. in še ceneje. Zakaj tedaj ljudstvo motite in slepite! Vsa čast pa poslancem Kmečke zveze, ki naše koristi tako odločno zastopajo.

c Vransko. Kat. slov. izobraževalno društvo na svojem letošnjem občnem zboru konstatuje, da se je prečitalo lansko leto 510 knjig. Najiskrenejša zahvala se je izrekla g. župniku Francu Irgl, ki kupijo vsako knjigo, katero dopušča katoliška bukvarna. Stvar ne bo brez sadu.

c Sv. Peter v Sav. dol. Gospodarsko društvo „Sloga“ je imelo 9. t. m. svoj prav dobro obiskan občni zbor. Ob ti priložnosti se je g. predsednik in župan Vinko Ušen dotaknil dake na pivo. Ko je v lepih in razumljivih besedah razložil, zakaj da se gre, so vsi navzoči hmeljarji rekli: „Poslanci Kmečke zveze so prav ravnali, da so glasovali za davke na pivo in ne za povišanje doklad“. Tako milijo hmeljarji. Hujkanje nekaterih savinjskih liberalcev zoper naše poslance je pa prav podobno demonstraciji žalskih liberalcev zoper misjonarje. Ne pomaga nič, resnica se ne da s silo in surovostjo ubiti.

c Mozirje. Zaradi obdolžitve nekega pisma je bil primoran naš Ivan Cesar sodnijsko postopati proti Francu Paherju. Glavna razprava je bila določena

na dan dne 18. t. m., ker pa je Paher videl pretečo mu kazen, je prosil odpustanja, in Cesar mu je odpustil. Pri tem dogovoru pa se je Paher zavezal, poravnati vse narasle stroške ter darovati izobraževalnemu društvu v Mozirju 12 K 50 vin., končno poslati izjave v „Narodni List“ in „Slovenski Gospodar“. Kadar bodo uvideli mozirski naprednjaki, da g. Cesar ni tako hudoben, kakor ga sodijo; malo treznosti in uma vam želi dobro misleči tržan.

c Gotovlje. (Dr. Kukovčevim častilcem v spominsko knjigo.) Imenovani deželni poslanec mestno-tržke skupine se v deželnem zboru z veliko vneto poteguje za odpravo bernje. Duhovniki, organisti in mežnarji bi bili jako hvaležni predlagatelju, če bi se ta odprava dala izpeljati brez večjega obremenjenja kmečkih posestev. Ker bi bil pa dr. Kukovčev predlog le breme največ kmetijskim posestnikom, zato morajo ostati na strani naših poslancev, ki se krepko potegujejo za kmečke koristi. Nihče namreč rad ne hodi z malho od hiše do hiše, kakor berač, ki pobira milodare, in tako pobira svoje težko zaslužno plačilo. Če bi se pa hotela odpraviti predpisana bernja, treba je isto odkupiti, kakor določuje zakon. Zbrati se mora namreč tako velika svota, da obresti iste pokrijejo vrednost vsakoletne predpisane bernje, katero upravičence potem vsako leto kot plačilo prejema. Tako na primer v Gotovljah, kjer je najmanj predpisane bernje, imata organist in mežnar skupno predpisano 25 mernikov ajde, 7 mernikov prosa in v nadomestilo za sir 5 kron 46 vin. v denarju. Ta bernja se ceni na leto 133 K 46 vin. V dosegu odkupa te male bernje treba bi bilo zbrati najmanj 3336 K 50 vin., kar bi ostalo obrestovano s 4% obrestmi letnih 133 K 46 vin. v pokritje bernje. Tukaj pa še niso vračunjene druge neizogibne pristojbine. — Kolike svote za odkup bernje bi se morale zbrati drugod, si lahko bralci sami izračunajo, če vrednost predpisane bernje s 25 množijo. Dr. Kukovčev predlog, ki sili k odkupu bernje, je torej mnogo večje breme kmetijskim posestvom, kakor pa dajanje vsakoletne bernje. Kjer pa hočejo odkupiti bernjo, se to lahko po že obstoječih zakonih stori. In duhovniki, organisti in mežnarji bodo jako hvaležni, če se rešijo neljubega beračenja od hiše do hiše. Prostovoljne bernje pa so samo v priboljšek težavnih služb upravičencev in znak hvaležnosti faranov. Postava proti temu pa je že stara in se glasi: „Nič ne dam!“ „Idi dalje!“

Ce nič ne daš,
Pa še jezliš;
Podoben si klopoteu,
Vinogradskemu ropoteu.

c Solčava. Bela neizprosna žena — smrt — je pokosila Ano rojeno Janežič v izvanredni 81letni starosti, skrbno omoženko s sedaj 84 let starim Jožefom Ilovic, ki sta v zakonu v preredki dobi 58 let zastopno in skromno živela ter se na blizo vsaki dan udeležila svete maše. Pokojnica je v svoji dvemesečni boleznili bila vdana v voljo božjo, sprejemala je večkrat svete zakramente ter bila do zadnjega vzdihljeja pri zavestnosti. Bog naj tolaži ostalega moža in sorodnike, njej pa naj sveti večna luč! — Zima je ugodna, bati se je pozebe in da se bomo o Veiki noči k peči pritiskali.

c Gomilsko. Dne 16. t. m. smo imeli na Gomilskem lep in imeniten dan. Vršil se je občni zbor bralnega društva. V društveni sobi se je zbralo popoldne po večernicah jako veliko množ, žen, zlasti mladeničev in mladenk, ter tudi precej mož in fantov iz sosednjih župnij. Zborovanje je otvoril predsednikov namestnik ter pozdravil v jako lepih in jedrnatih besedah vse navzoče, predstavil nam je predavatelja profesorja dr. Hohnjeca kot odposlanca S. K. S. Z. iz Maribora. Nato je prevzel besedo sam profesor dr. Hohnjec ter nam prav lepo naslikal in orisal namen izobraževalnih društev, ter razložil, kako velikega pomena je izobrazba za narod, za poedejega človeka, zlasti za mladino. Vsi navzoči so poslušali predavatelja z veliko pazljivostjo in s trajnim zanimanjem, tako da nam je ta lep popoldan le prehitro minil, in vsi smo želeli, da bi nas g. predavatelj kmalu zopet počastil z enako prireditvijo. Po končanem predavanju je bilo letno poročilo odborovo. Društvo je v pretečenem letu priredilo dve igri, in sicer 2. majnika so igrali jako dobro naše vrle in navdušene mladenke igre „Nežka z Blede“, 16. majnika pa so igrali fantje igre „Kazen ne izostane“; ob koncu fantovske igre pa so dekleta še ponavljale igre, ki so jo igranje 2. majnika. Občinstva je bilo pri obeh veseljah jako veliko, tako, da je bil prostor vsakokrat veliko premajhen. Društvo si je vzelo v najem v zvezi s požarno brambo od Marije Jelen lepo društveno sobo, ki nam služi sedaj za razne sestanke in predavanja. Dalje si je nabavilo lepo hišno opremo, mize, stole itd.; polovico teh stroškov plača bralno društvo, polovico pa telovadni odsek Orel. Dalo si je vezati okoli 40 knjig, kar je stalo mnogo denarja. Potem je tudi posodilo društvo požarni brambi, ki je napravila veselico, svoj gledališki oder. Odbor je v seji, ki se je vršila dne 30. majnika 1909, enoglasno sklenil, da naj pristopi društvo k S. K. S. Z. v Mariboru. Dalje se je ustanovil telovadni odsek Orel pod okriljem bralnega društva. Blagajnik je poročal o premoženju društva, ki je povoljno, ker izkazuje nekaj preostanka. Knjižničar je poročal, da se je prečitalo pretečeno leto 1291 knjig, in sicer zabavnih 1187, nabožnih 18, krajepisnih in življenjepisnih ter zgodovinskih 29, razne vsebine pa 8. Knjižnica šteje sedaj 315 knjig. Udov

je pristopilo letos jako veliko, namreč 56, in upamo, da jih gotovo še nekaj pristopi. V odbor so se izvolili samo delavni možje in mladeniči in pa dve vrli mladenki, ki so nam porok, da bo društvo delalo, cvetelo, in rodilo v prihodnjem letu mnogo sadu na potu prave krščanske izobrazbe, s katero se ponašajo mnogo nam podobna društva. V to pomagaj Bog!

c Sv. Jurij ob juž. žel. Veselica, katero je priredil zadnji nedeljo naš Orel, je prav lepo uspela. Sadržaj „Cevljari“, katero so naši Orli res lepo predstavljali, je vzbudila toliko neprisiljenega smeha, da gotovo ni nikomur žal, kdor se je udeležil te veselice. Prosta zabava nam je pa istotako napravila prav veseli zabavni večer. Zato pa bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala našim Orlom, kateri so nam napravili to prijetno zabavo, obenem pa še prav posebno vsem blagim darovalcem, kateri so s svojimi darovi in prispevki pripomogli našim vrlim Orlom do lepe svote, s katero si bodo mogli preskrbeti lepo novo „perje“, in še druge potrebne reči. Na zdar!

Socialni tečaj v Mozirju.

Slov. kršč. socialna zveza priredi v Mozirju 31. januarja in 1. februarja socialni tečaj. Možje in mladeniči iz celega okraja, pridite v prav obilnem številu! Namen tega podučnega tečaja je vsestranska izobrazba in napredek našega ljudstva.

c Kat. bralno društvo „Sloga“ v St. Petru v Sav. dol. priredi 23. t. m. ob 8. uri popoldan v prostorih g. Žganc veselo zabavo. Na dnevnem redu ste lepi igr. „Ras Marijino srce“ in fantovska „Obledela delo človeka“, in peje lepih slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Prijatelji zdravega veselja, pridite!

c Prostovoljna požarna bramba v Gotovljah priredi dne 22. jan. t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani g. Franca Malgaj svoj redni občni zbor po običnem redu. Redne in podporna ude in vse prijatelje po žarne brambe vjudno vabi odbor.

c Braslovce. Prostovoljna požarna bramba priredi svoj deseti redni občni zbor v nedeljo dne 23. t. m. ob 8. popoldne pri g. Vinku Bričniku. Vabljeni so društveniki, vsi podporniki in prijatelji društva. Za obilno udeležbo se priporoča načelstvo.

Brežiški okraj.

Okrajni zastop Kozje.

Dne 10. prosinca se je vršila plenarna seja okrajnega zastopa Kozjanskega. Od 32 udov se jih je udeležilo 27 tega zborovanja, ki je bilo kaj živahno in zanimivo.

Zapisnikarjem se je izvolil g. okrajni tajnik Adolf Vončina. Okrajni proračun za leto 1910 se je pregledal in odobril. Okrajne doklade so se s 48% določile.

Nato je vlož. g. načelnik Tomažič poročal o računu okrajnega odbora za leto 1908. Iz računa je razvidno, da se je za gramoz izdalo 7597 kron 92 vin, za razna Jela na cestah, popravila kanalov, znižanje cest in za mostove 4730 K 10 vin., za cestarje 2987 K 06 vin., kot odškodnino za šutolome 103 K 43 vin., za kidanje snega, cestno orodje itd. pa 165 K 05 vin. Pisarna, stanarina, potnina in poštšina je znašala 1817 K 91 vin., stroški za zdravnike, živinozdravnika, babice in zdravila 3764 K 09 vin., nadalje deželni šolski zaklad 4255 K 37 vin. Pod točko raznih izdatkov najdemo svoto 3319 K 67 vin., med tem svoto 1000 K v prid varstva otrok, 100 K za Odlivljen zavod slepcev, za čebelarstvo zadrugo, rdeči križ itd.

V imenu okrajne hranilnice je poročal načelnik ravnateljstva g. dr. Barle. V letu 1908 je bilo skupnega prometa 444.614 K, vlog 100 K 827, stanje vlog dne 31. dec. 534.686 K in stanje posojil je 418.913 K. Zavod je pod vzornim vodstvom in se krasno razvija. Rezervni zaklad je dosegel višino 37.455 K 44 vin. V komisijo za vojaški nabor se izvolila dr. Josip Barle in dr. Franc Jankovič, v komisijo za odmero vojaške takse gg.: Josip Druškovič in dr. Josip Barle, kot namestnik g. Anton Dobrave. V upravni svet okrajne hranilnice se izvoli trgovec g. Ernest Kos v Podstrehi.

Kot pregledovalci okrajnega računa za leto 1909 se izvolijo gg. Josip Druškovič, Avgust Preskar in župan v Bučah g. Bah, kot namestnik g. E. Kos.

Zupanstvu Pištanj se dovoli prodaja dela parcele št. 1324-3, županstvu Velikamen se odobri kupna pogodba glede parcele 120 in županstvu Kozje se odobri prodaja prostora pred župniščem v Kozjem.

Istemu se nadalje odobri sklep glede letnega prispevka po 300 K kozjanski posojilnici za obrestovanje stavbenega fonda, ker je nameravano poslopje namenjeno za stanovanja uradnikom. Enaki sklep je potem sklenil tudi okrajni zastop, da prispeva istotako letno 300 K za obrestovanje stavbenega fonda.

Za mestno tehniko v Kozjem in pri Sv. Petru pod sv. Gorami se je dovolilo prispevka po 500 K. Pri točki 15.: prošnja županstva Pištanj, da bi se občinska cesta Staritrč-Pištanj prevzela v okrajno oskrbo in prošnje sedmih občin za izdajanje ceste Lesišno-Prevorje-Slivnica se je oglasil k besedi dr. Fr. Jankovič. Razvijal je, da bi bilo umestno sedaj, ko je okrajni zastop iznova izvoljen in v svoji sestavi deloma prerojen, da bi hodili po starih, nepraktičnih poteh, in bi cestno politiko delali le iz vidika lokalnih potreb. Treba je, da postane naša cestna politika dalekovidna, da skrbi, da se neugodne komunikacije okraja sploh odpravijo, da se odpre okraj javnemu prometu in da se na ta način vlije v naš okraj novo, živahno se porajajoče življenje na narodno-gospodarskem, obrtnem in industrijskem polju. V tem oziru nam je ugodno došlo poročilo deželnega odbora od 1. 1909, ki določuje letnih 400.000 K za preložitve cest in zidanje novih cestnih prog.

Po tem sklepu prispeva dežela za vse ceste I. razreda 50 odstotkov, za vse ceste II. razreda pa okrajem, ki imajo več kot 40 odstotkov okrajnih doklad 50 odstotkov, pri okrajih pa, ki imajo do 40 odstotkov okrajnih doklad, pa eno tretjino vseh stroškov. S tem je velik del skrbi, s čim stroške za ceste pokriti, že odstranjen. Pri nekaterih, osobito važnih, okraj se odpirajočih cestah, se lahko računati tudi na podporo države, nadalje pridejo pri nas še druge razmere v poštev, da bodo n. pr. posestniki zemljo za ceste vsaj deloma brezplačno prepustili, prostovoljno delali tlako itd. Raditega je predlagal dr. Jankovič, da bi okrajni zastop predlagal obširni cestni program, ki bi se tekom let izvršil in bi rešil okraj iz dosedanjega mrtvila in ga kulturno zdatno povzdignil. Na podlagi teh izvajanj je okrajni zastop enoglasno sklenil, da se bodo sledeče ceste deloma preložile, deloma znova zgradile: 1. velika, od meje kozjanskega okraja, v prevorski županiji se čez Kozje in Sv. Peter pod sv. Gorami razprostirajoča cesta, ki bi se morala zvezati ali z železniško postajo pri Sv. Jurju ali z Grobelnem. Na drugi strani bi se moralo preložiti med Podsredo in Sv. Petrom cesto čez Skopce v dolino Bistrice. Na ta način bi dobili, ker bi morali pri zgradbi ceste čez Prevorje na to gledati, da se zgradi cesta po možnosti v ravnem in kolikor mogoče kratko, veliko, za razvoj okraja velevažno cesto, ki bi na eni strani ugodila upravičenim željam cele vrste občin, ki so sedaj izločene iz javnega prometa in kruto trpijo pod tem nedostatom, in na drugi strani okraj svetu odprla in napredek istega omogočila. 2. Kot druga cesta bi prišla v poštev nova cesta II. razreda iz Pečnice v Močnikov graben, kot nadaljevanje ceste iz Pohane, katero zgradi okrajni zastop brežiški. 3. Potrebna cesta bi se zgradila kot cesta II. razreda iz Golobinjeka čez Sv. Filip, Virštanj v Žus. Loko. 4. Se bo občinska cesta iz Staroga trga v Pilštanj spremenila v cesto II. razreda. 5. Se bo preložil Srebrnik na cesti I. razreda iz Podčetrtka v Sv. Peter pod sv. Gorami. 6. Se zgradi cesta II. razreda iz Buč v Polje in 7. iz Podčetrtka v Olimje.

Ta sklep okrajnega zastopa se bo naznanil deželniemu odboru s prošnjo, da bi dežela sama izdelala projekte ali vsaj izdelovanje istih podpirala s svetom in dejanjem.

V debato tega sklepa sta posegla Bg. Martin Vrečko, župan v Žegru, in g. Jožef Jazbinšek, župan v Loki, nadalje veleposesnik g. Golc iz Sedlarjevega in g. nadučitelj Lovrec iz Podčetrtka.

Sklepalo se je nadalje o uravnavi plač cestarjem po naročilu deželnega odbora v Gradcu od dne 26. marca 1909 in se je pritrilo prošnji županstva v Kozjem za ekspozituro c. kr. okrajnega glavarstva v Brežicah s sedežem v Kozjem in za nameščenje stalnega c. kr. geometra za Kozjanski okraj s sedežem v Kozjem. — Nato se je seja zaključila.

b Pišce. Naša mladina kaj pridno bere. Ni še tega 2 meseca, kar smo ustanovili izobraževalno društvo, pa so razposodili že 385 knjig. Mladina, le tako naprej! — V nedeljo nam bo predaval mladenič Ivan Kostevc o „Pijavkah našega ljudstva“.

b Pilštanj. Zimski čas je posebno čas izobraževalnega dela, tudi naša mladina pridno dela, čeravno ne trobimo tega glasno med svet. Najbolj veselo je to, da se živahno gibljejo naši fantje. 9. t. m. so nam v splošno zadovoljnost predstavljali igro: „Na belihemskih poljanah.“ Zadnjo nedeljo pa so isti igro ponavljali. Novinci so še, pa vsakdo jih z veseljem gleda in posluša. Pokazali so tudi, da imajo prav lepe glasove za petje. Le tako vro naprej! Kmalu si ustanovimo mladeniško zvezo, kjer bomo imeli še več priložnosti, se učiti in izobraževati. — Prihodnjo nedeljo pa se ustanovi dekliška zveza, ki se je veselijo že dekleta cele fare. Pristopite vsa dekleta; saj boste imele v zvezi vedno poštene zabave, primernega puka in nedolžnega veselja. 27. t. m. pa se odposlanstvo najmlajše zveze udeleži še ustanovitve „Zveze slovenskih deklet“. Nasprotniki naši nas obrekujejo in pokajo od jeze — mi pa gremo neustrašeno naprej... Z Bogom za naroč!

b Brežice. Nova prireditve našega izobraževalnega društva bo v nedeljo dne 23. t. m. Na sporedu je veseligrs s petjem „Jana naš petelinom in ke“, ena deklamacija ter „Vedeševka“, igra v enem dejanju. Kdor je more, naj si pride ogledat, kako se bodo tokrat kosali naši marljivi igralci in igralke!

Vestnik mladinske organizacije.

Srčne čestitke:

izreka svojemu predsedniku

g. Franjo Žebotu

ob priliki njegove poroke

Zveza slov. mladeničev.

Ustanovni shod „Zveze slovenskih deklet na Štajerskem“ se vrši prihodnji četrtek 27. jan. pri Sv. Petru na Medvedovem selu po sledečem vsporodu: Ob 9. uri sv. maša v dober namen vseh udeleženk. Ob 10. uri zborovanje: 1. Pozdrav. 2. Kaj je namen Z. S. D.? 3. Skrbimo za splošno izobrazbo. 4. Priučiti se moramo pravnega gospodinjstva. 5. Mladenke, me moramo postati vzgojiteljice naroda. 6. Sodelujmo krepko pri obrambi naših mej! 7. Gojimo in povspesujmo pravo verno in iskreno rodoljubnost. 8. Izvoli se odbor Z. S. D. 9. Vprašanja, predlogi, nasveti. Vzvišene namene Z. S. D. bodo pojasnjevale izvrstne govornice. Vmes se zapoje več rodoljubnih pesmic. Torej na veselo svidenje!

Jarenina. V nedeljo 30. t. m. se vrši pri nas mladeniški shod. Mladeniči, vsi na ta shod!

Najnovejše novice.

Železnica Rogatec Brežice—Rudolfovo. Dne 13. t. m. je posl. dr. Benkovič v železniškem ministrstvu poizvedel, da je predkoncesija za trasiranje novemu odboru že podeljena in da se v kratkem času vroči. Ob enem je zahteval in dosegel, da se revizija trase, ki jo ima v programu stari odbor, ne razpiše preje, da bo tudi novi odbor trasiral svoje variante, posebno pri Kozjem in pri Brežicah, eventualno Novem Mestu. Novi odbor se bo lahko omejil le na trasiranje tekvarijant, če bo stari odbor res predložil rabljiv projekt, ki se sedaj vendar izdeluje, največ valed drezanja novega odbora. Opozorjamo interese tudi na velik železniški shod v Ljubljani dne 24. t. m. v hotelu „Union“, po tem shodu bo novi odbor imel sejo.

Železniški shod je sklical kranjski deželni glavar Šuklje na ponedeljek 24. t. m. v Ljubljano. Viši se ob 3. uri popoldne v hotelu „Union“.

Vinogradništvo. V finančnem odseku deželnega zbora je prišla 19. jan. tudi prošnja v razpravo, naj se deželni odbor izreče proti novemu davku na vino. Socialdemokrat Resel je nastopil proti. Slovenski poslanec dr. Korošec je prošnjo toplo zagovarjal, ki se je tudi v smislu njegovih izvajanj sprejela.

Tudi pri brezobrestnih posojilih se je oglasil Resel ter nastopil proti. Zavrnil ga je zopet dr. Korošec ter zastopal stališče, da bo dežela morala za vinogradništvo še več storiti s tem, da podpira tudi povzdigo kletarstva in vinske trgovine.

Sv. Jakob v Slov. gor. Občni zbor izobr. društva se vrši v nedeljo, dne 30. januarja popoldne pri Peklarju. Govori ob tej priliki zastopnik S. K. S. Z. dr. Medved iz Maribora.

Listnica uredništva.

Gostilje: Tožljivo! — Prepozno za to številko smo dobili: Sv. Vid pri Grobelnem, St. Lenart v Slo. gor., Jarenina. — Radi pomanjkanja prostora smo morali odločiti za prihodnjo številko: Sv. Peter pri Med. selu, Brežice, Podsreda, Sv. Ema, Polička vas, Svetinja, Kozje, Rajhenburg, Pišce.

Listnica upravnistva.

Več inseratov smo dobili še le v zadnjem trenutku in jih nismo mogli več spraviti v list. Prosim, da se nam inserati vedno do torka še vpošljejo, ker jih pozneje ne moremo več sprejeti za dotično številko.

Rabite le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

**Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.**

Kjer sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni liker

je pripravil tek in prebavo marsikomu,
ki je zamaš kupoval draga in neprijetna
zdravila!

Ljudska kakovost liter K 2.40.

Kabinetna kakovost „ 4.80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanja znamke na 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 15. januarja 1910.

Trst 1 65 38 33 78
Lina 22 49 12 52 5

Vsak dan 10—20 K zasluži
vsak brez truda in brez predznaja. Pošljite takoj svoj naslov na: Schaechter, Dunaj 104, Postfach 46. 936

Posestvo se prodaja blizu državne ceste z novim trjem, s hišnim in kmetijskim poslopjem v dobrem stanju, 7 orlov zemljišča, za 5200 kron. Poste restante št. 250, F. P. Frankolovo, Vojnik. 960

Fotografični aparat v dobrem stanju format 18x24, tudi 12x16 z objektivom iz inozemske trdnice v Mitveidi na Sastkem aparat extra rapid Nr. 3, ki je sam veljal 64 kron, se vse skupaj tudi štativ, s dvema dvostranskima kasetama samo zavoljo premembe stanu po ceni prodaja. Kje, pove upravnistvo. 970

Zdrave delavke in tudi delavci dobijo v tovarni za vžigalice v Rušah pri Mariboru trajno delo in tudi pristo stanovanje. 1002

Pri Sv. Bolfenku pri Središču se dobi služba orglarja in cerkovnika do 1. maja t. l. ali po dogovoru še pred. Sprejme se le neoznjenec ceciljanec. 4

Močenje postelje!
Ozdravljenje takoj Starost
in spol naznaniti. Pojasnila
zastoj. Zavod Aeskulap št.
523, Regensburg na Ba-
varskem. 15

Kovačnica na dobrem mestu v Gornjemgradu, koja že obstoji nad 40 let, se da v najem vsled smrti prejšnjega. Več pove Franc sarb v Gornjemgradu. 12

Malo posestvo je na prodaj eno uro od postaje, od žup. cerkve 5 minut, na lepem kraju, hiša stoji sredi krasnega vrta in zraven ceste, dva hleva in zraven polja kozolec. Okoli vrta je nasajena vinska trta, polja in družega zemljišča t-r gozda je deset orlov, stanovanje je primerno za vsakega obrtnika, trgovca ali tudi za kakega tovarnarja, je v sredi velike vasi. Več pove F. Mastnak, vas Račica št. 6 žup. Loka pri Zidanzemostu. 17

Pridna in delavna deklica, stara 17 let, se je 3 in pol leta na dečulu šivati, se želi popolnoma izučiti ali delati kot pomočnica kje v mestu, seveda pri taki, katere zna slovenski. Naslov v upravnistvu. 18

Gostilna in mala trgovina se da s vsemi opravami, tudi 4 orali posestva, tik cerkve, v najem. Mesarji imajo prednost, ker je mesnica in ledenica. Kje, izve se v upravnistvu. 10

Pridnega, poštenega očenca sprejme g. Melhijor Klukočnik, pekovski mojster, Meljska ulica št. 14, Maribor. 22

Išče se posestvo, obstoječe iz najpotrebnejšega gosp. poslopija, s inventarjem (fundus instruktus) ter polje, travniki in gozd eventualno tudi vinograd v izmeri 10 do 15 orlov. Skupaj se drž. čemu posestvu prednost. Ponudbe s opisom lokalnih razmer pod naslovom: Anton Janz, čebelar v Ravnem, p. Krško. 18

Na Spodnjem Štajerskem v lepem kraju se prodaja hiša s 3 sobami, 2 kuhinji, 2 kleti, hlev za 4 glave živine, 4 svinjski hlevi s cementom zidani, okoli hiše lepe bradje z izabelo zasajena, lep sadovnjak, lepo travnišče za krave rediti, nekaj orane zemlje, za svinjko rejo po vrhu dobrodoči konsignacioni, trgovina, gostilna, žganjarija, tobak, znamke, koleki, najbolj primerno za kakega trgovca. Kdor želi kupiti, zve naslov v upravnistvu Slov. Gosp. Cena je 7000 kron. 19

Prodaja se posestvo v Vukovskem dolu št. 17, obstoječe iz američanskega vinograda, njiv in sadovnjaka. Posestvo meri okoli 7 orlov. Zve se pri la. tneli Mariji Požarnik, Zg. Hlapje št. 44, Sv. Jakob v Slov. gor. 26

Za viničarja ali za gospodarskega nadglednika želi priti takoj ali po dogovoru. Naslov pove upravnistvo Slov. Gospodarja. 25

Službo išče kuharica za gospodinjstvo v kako župnišče ali drugo privaatno hišo. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 27

Posestvo pri Pesnici na lepem kraju s 6 orali zemlje, hiša, vinograd, sadovnjak, njiva in gozd se po ceni prodaja. Naslov v upravnistvu. 29

Iščem organist, ki ob cemu opravlja tudi mešparkslo službo, se takoj sprejme. Zupni urad Leskovec pri Ptuj. 33

Prodaja prostovoljno lep, popolnoma nahajen in rodovit vira ograda s poslopjem hram in prešnico. V vinogradu se leto dobi 180 140 veder vina. Leži v lepem, zdravem, visorejskem kraju v Prekopu pri Zdobah Cesta alaka. Vpraša se pri Francu Pletaraki, gostilničar in slikar, Rajhenburg. 34

Čvrstega dečka od poštenih staršev, kateri je vanj eno leto hodil v kako srednjo šolo in je nemškega jezika tudi vešč, sprejemam takoj kot vsjenca v mojo trgovino. — Albin Novak, Sincava Koroska. 35

Lepo malo posestvo s hišo, gospodarskim poslopjem in svinjskim hlevom, vse lepo novo s opekrokrito poleg 12 orlov zemlje, gozd, travnik in vinograd se po jako nizki ceni na prodaj. Denarja je treba samo K 2000—. Kupci naj se oglašijo pri Alojziju Pinterju v Slov. Bistrici. 37

Učence poštenih staršev, ki imavesele do pekarskega sprejme v uk Ivan Baumgartner, pekar pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 39

Lepo posestvo na lepem kraju, blizu Radgone, pol ure od Neogove, lepa spodoja klet, lepa njiva in vinograd, lep sadovnjak in lep gozd, vse v dobrem stanju, se prodaja. Kupci se naj oglašijo pri Francu Sattler, Ivanjševski vrh št. 47, p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 43

Na posestvo grofica Brandis pri Sv. Petru nize Maribora se vsame viničar s 3 delavnimi močmi k novemu nasadu. 46

Kuharica in oskrbnica se sprejme v župnišče, pri katerem je veliko gospodarstvo. Se mora osebo predstavit. Kje, pove upravnistvo Slov. Gospodarja. 48

Prodaja se takoj radi preselitve posestvo, obstoječe iz pet orlov zemlje, lep vinograd, sadovnjak in njiva. Gospodarsko poslopije je v dobrem stanju, nov sidan hlev, ležeče pri noveizidani cesti. Vpraša naj se pri g. Jožefu Ketiš trg. in gost., Sv. Jakob v Slov. gor. 47

Slovinci, pozor! Dobičkanosmo posestvo, pol ure od Maribora, se zaradi preobrnega posestva prodaja. Posestvo je vse skupaj in meri 80 orlov, je velik sadovnjak, njive in lepi travniki, ki se lahko živinaredi, nekaj vinograda in tudi lepi gozdi, pač lepo kmetko posestvo s kmetijskim poslopjem! Lega v lepem kraju, proti solncu obrnjena. O lastniku posestva, ki pove ceno, se naj izve pri upravnistvu Slov. Gosp. v Mariboru 48

Delavnica za popravila!

Točna postrežba! Dobro! Po ceni!

Velika zafoga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj!

Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3.50
Pristna srebrna ura „ 7.—
Original omega ura „ 18.—
Kuhinjska ura „ 4.—
Budiljka, niklasta „ 3.—
Poročni prstani „ 2.—
Srebrne verižice „ 2.—
— Večletna jamstva. —

Theod. Fehrenbach
urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kupujem zlatino in srebro.

Olje

za razne stroje prodaja iskarna sv. Cirila v Mariboru. 100 kg po 25 K.